

Raamatuntutkimisen HowTo

Bob Harman
BibleTime tiimi

Raamatuntutkimisen HowTo

by Bob Harman and BibleTime tiimi

Copyright © 1999-2016 BibleTime Tiimi (bt-devel@crosswire.org)

Abstrakti

Raamatunluvun HowTo on opas Raamatun oppimiseen.

BibleTime Tiimin toive on, että tämä HowTo houkuttelee lukijoita tutkimaan pyhiä kirjoituksia nähdäkseen mitä he sanovat. Tämä erityinen opas on valittu, koska siinä huolehditaan siitä, ettei se kannata mitään erityistä uskonnollista oppia. Suosittelemme, että luet ja tutkit pyhiä kirjoituksia ymmärtääksesi heidän sanomansa. Jos aloitat asenteella, että haluat Herran kylvävän sanansa sydämessäsi, Hän ei petä sinua.

Tämän asiakirjan on alun perin luonut Bob Harman, ja se on lisensoitu lisenssiehdoin "Creative Commons Attribution-Share Alike" [<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>].

Tekstien lainausmerkit ovat peräisin uudesta amerikkalaisesta standardi-Raamatusta, jos ei muuta ole sanottu

---

Table of Contents

1. Jumalan Sanan tärkeys	1
Ainutlaatuinen kirja	1
Kirja, johon Jumala puhalsi Hengen	1
Kirja, joka toimii	2
Kirja, joka vapahtaa	3
Kirja, joka sotii	3
Kehotus	3
Liite: "Kerran kaikille"	3
Liite: Raamatunlukuohjelmat	4
2. Raamatun tutkimisen perusasiat	5
Tarkoituksemme kuinka lähestymme Raamattua	5
Lähestyminen Jumalan Sanaan	5
Kuuntele	5
Lue	5
Tutki	5
Paina mieleen	5
Mietiskele	6
Raamatuntutkimisen tavat	6
Aiheenmukainen tutkiminen	6
Henkilöiden tutkiminen	6
Selittävä tutkiminen	6
Oikean tulkinnan perusteet	6
Sisältö	6
Asiayhteys	6
Ristiinviittaukset	6
Matt. 6:1-18 selittävä tutkiminen	6
Tehtävä: Kuinka käytän sanahakemistoa	7
Löydä erityinen jae	7
Tee aiheen tutkiminen	7
Kreikkalaisten ja heprealaisten sanojen merkityksen selvittäminen	7
Etsi nimien merkityksiä	8
3. Raamatuntulkinnan säännöt (hermeneutiikka)	9
Sääntö 1 - Tulkitse sanojen täsmällisten merkitysten mukaan.	9
Esimerkki 1A	9
Esimerkki 1B	10
Sääntö 2 - Tulkitse raamatullisia yhteyksiä	10
Esimerkki 2A	11
Esimerkki 2B	11
Esimerkki 2C	11
Rule 3 - Tulkitse historiallisia ja kulttuurillisia yhteyksiä	11
Esimerkki 3A	11
Esimerkki 3B	11
Sääntö 4 - Tulkitse kielen sanojen normaalikäytön mukaan	12
Esimerkki 4A	12
Esimerkki 4B	12
Sääntö 5 - Ymmärrä kertomusten opetus ja ero opetuksen ja vertauskuvan välillä	12
Esimerkki 5A	13
Esimerkki 5B	13

List of Tables

1.1. Uuden Testamentin käsikirjoituksen ja muiden muinaisten tekstien vertailu.	1
1.2. Mitä Raamatun tutkiminen tekee kristitylle?	2
1.3. Hengellinen sotavaruste	3

Chapter 1. Jumalan Sanan tärkeys

Jumalan sanan ymmärtäminen on erittäin tärkeää kaikille, jotka vetoavat Jumalan nimeen. Raamatun opiskelu on yksi ensisijaisista tavoista, joilla opimme kommunikoimaan Jumalan kanssa.

Ainutlaatuinen kirja

Raamattu on itsenäinen monilla tavoin. Se on ainutlaatuinen:

- Suosio. Raamatun myynti Pohjois-Amerikassa: yli 500 miljoonaa dollaria vuodessa. Raamattu on sekä kaikkien aikojen että vuosittain eniten myyty kirja!
- kirjoittaja. Sen on kirjoittanut 1600 vuoden aikana 40 erilaista eri taustat omaavaa kirjoittajaa, mutta se luetaan kuin yhden kirjoittamana.
- säilyttäminen. F. F. Bruce vertaa Uuden Testamentin käsikirjoituksia muihin muinaisiin teksteihin teoksessaan *Ovatko Uuden Testamentin kirjat luotettavia?* :

Table 1.1. Uuden Testamentin käsikirjoituksen ja muiden muinaisten tekstien vertailu.

Työ	Milloin kirjoitettu	Varhaisin kopio	Aikaväli	Kopioiden lukumäärä
Herodotus	448-428 eKr.	900 jKr.	1300 vuotta	8
Tacitus	100 jKr.	1100 jKr.	1000 vuotta	20
Caesarin <i>Gallialainen sota</i>	50-58 eKr.	900 jKr.	950 vuotta	10
Livyn <i>Romaan historia</i>	59 eKr. - 17 jKr.	900 jKr.	900 vuotta	20
Uusi Testamentti	40 jKr. - 100 jKr.	130 jKr. osittaiset käsikirjoitukset 350 jKr. täydet käsikirjoitukset	30 - 310 vuotta	5000 kreikkaa & 10,000 latinaa

Kymmenen kopiota Caesarin *Gallian sota* löytyy, joista aikaisin kopioitiin 900 vuotta sen jälkeen kun Caesar kirjoitti alkuperäisen teoksen jne. Uudessa Testamentissa meillä on kokonaisia käsikirjoituksia, jotka ovat peräisin 350 jKr., papyrukset, jotka sisältävät suurimman osan Uudesta Testamentista 200-luvulta, ja fragmentti Johanneksen evankeliumista vuodesta 130 AD Kuinka monta käsikirjoitusta meidän on verrattava toisiinsa? 5000 kreikkalaista ja 10 000 latinalaista!

"Todisteiden totuudellisuuteen ja täydellisyyteen nojaten Uuden Testamentin tekstit ovat abosluttisesti ja kansantajuisesti yksin muiden muinaisten proosatekstien joukossa."

—Tekstikriitikko F. J. A. Hort, "Uusi testamentti alkuperäisellä kreikan kielellä", vol. 1 p561, Macmillan Co., siteeraa *Elämän kysymykset*. 25-26

Kirja, johon Jumala puhalsi Hengen

Hebr.4:12 "Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen..." Jeesus sanoi (Matt.4:4), "Kirjoitettu on: Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee." Kun luemme Raamattua, Jumalan Henki on siellä puhumassa sydämelleme jatkuvasti tuoreella tavalla.

2 Tim.3:16 julistaa, " *Kaikki kirjoitukset ovat Jumalan inspiroimia [lit., Jumalan hengittämä].*" Uskotko sinä tämän? Ennen kuin vastaat, mieti Jeesuksen suhtautumista pyhiin kirjoituksiin.

Hän viittasi ihmiskirjoittajiin, mutta piti itsestään selvänä, että heidän takanaan oli yksi jumalallinen kirjoittaja. Hän voisi yhtä hyvin sanoa 'Mooses sanoi' tai 'Jumala sanoi' (Mark.7: 10). Hän voi lainata 1. Moos. 2:24: n kertojan kommentin itse Luojaan (Matt.19: 4-5). Samoin Hän sanoi: "Jesaja profetoi hyvin teistä tekopyhiä, niin kuin on kirjoitettu", Kun hän jatkoi lainaamista, on Herran Jumalan suora puhe (Mark.7:6 & Jes.29:13). Uuden Testamentin kirjoittajat ovat saaneet itse Jeesukselta kaksinaisen vakuutuksen pyhien kirjoituksista. Heille oli aivan yhtä totta sanoa, että 'Jumala puhui vanhoista isiemme kautta profeettojen toimesta' (Hepr.1: 1), koska sanottiin, että 'Pyhän Hengen liikuttamat ihmiset puhuivat Jumalasta' (2 Piet. 01:21). Jumala ei puhunut tavalla, joka hävittäisi ihmiskirjailijoiden persoonallisuuden, eikä ihmiset puhuneet tavalla, joka pilaisi jumalallisen kirjoittajan sanan. Jumala puhui. Miehet puhuivat. Kummankaan totuuden ei saa antaa vähentää toisiaan. ...

Tämä oli Kristuksen näkemys Raamatusta. Heidän todistajansa oli Jumalan todistaja. Raamatun todistus on Jumalan todistus. Ja tärkein syy siihen, miksi kristitty uskoo Raamatun jumalalliseen alkuperään, on se, että Jeesus Kristus itse opetti sen.

—John R.W. Stott, *Christ the Controversialist*, InterVarsity Press 1978, s.93-95

2 Tim. 3:16 lukee, " *ja kannattavaa opettaa, korjata, harkita vanhurskautta, jotta Jumalan mies olisi riittävä, varusteltu jokaiselle hyvälle työlle.*" Jos hyväksymme, että Raamattu todella tarkoittaa sitä, että Jumala puhuu meille, siitä seuraa, että se on meidän valtuutemme kaikissa uskon ja käytöksen asioissa.

Kirja, joka toimii

Mitä Raamatun tutkiminen antaa sinulle? 1. Tess.2:13 sanoo, että Raamattu " *tekee työnsä sinussa, joka uskot.*" Kirjoita jokaisen pyhän kirjoituksen viereen Sanan suorittama työ.

Table 1.2. Mitä Raamatun tutkiminen tekee kristitylle?

Viittaus	Toiminta
Ef. 5:26	puhdistaa -- "...pesi sen puhtaaksi vedellä ja sanalla."
Apt 20:32	rakentaa - "... Hänen armonsä Sana, joka pystyy rakentamaan sinut ja antamaan sinulle perinnön kaikkien pyhitettyjen keskuudessa".
Room. 15:4	rohkaisee -- "että meillä toivo olisit pitkäjänteisyyden ja kirjoitusten rohkaisuun kautta."
Room. 10:17	antaa uskon -- "Niin tulee usko kuulosta ja kuulo Jumalan Sanan kautta."
1 Kor. 10:11	opetus -- "Nyt nämä asiat tapahtuivat heille esimerkiksi, ja ne ovat kirjoitettu meidän opetuksellemme"
Matt. 4:4	ravitseminen -- "Mutta Hän vastasi ja sanoi, 'On kirjoitettu, Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, mutta jokaisesta sanasta, joka tulee Jumalan suusta.'"

Kirja, joka vapahtaa

Joh. 8:32 "ja tiedät totuuden, ja totuus vapauttaa sinut." Tätä lainataan yleensä suoraan. Onko tämä ehdollinen vai ehdoton lupaus? Soveltuuko se kaikenlaiseen tietoon? Löydä vastaukset tutkimalla lauseen ensimmäinen puolikasta, v.31. "Jos pysyt minun Sanassani, niin olet todella minun oppilaani..."

Näemme, että tämä on ehdollinen lupaus, puhuu erityisesti Jumalan Sanan totuudesta.

Kreikankielinen sana "tuuli" käytetty Ef. 4:14 merkitsee *voimakasta tuulta*. "Seurauksena on, että emme enää ole lapsia, heittäilehtineet sinne tänne aaltojen ja opin tuulien mukaan..." Yksi asia, jota Raamatun opiskelu tekee, on ankkuroida meidät totuuteen, minkä seurauksena meitä ei helposti "puhalleta pois".

Mutta Jeesus vastasi ja sanoi heille, "Olette erehtyneet [KJV Ye do err], ette ymmärrä kirjoituksia tai Jumalan voimaa." Matt.22:29

Mitkä kaksi asiaa meidän tulee tietää välttääksemme virheen?

- Jumalan sana
- Jumalan voima

Kirja, joka sotii

Ef.6:10-18 on yksi kuva meidän hengellisistä aseistuksestamme.

Table 1.3. Hengellinen sotavaruste

Kysymys	Vastaus
Kuinka monta asetta luetteloidaan tässä puolustusa-seiksi?	5
Kuinka monta on pahennusta herättävää?	Yksi
Mikä niistä?	sana - <i>rhema</i>

Kehotus

2 Tim. 2:15 (KJV) "Pyri kaikin voimin osoittautumaan Jumalan silmissä luotettavaksi työntekijäksi, joka ei häpeä työtään ja joka opettaa totuuden sanaa oikein."

Kol. 3:16 "Antakaa Kristuksen sanan asua runsaana keskuudessanne. Opettakaa ja neuvokaa toisianne kaikella viisaudella ja laulakaa kiitollisin mielin Jumalalle psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja."

Jos olet rikas jossain asiassa, kuinka paljon sitä omistat?

Ei pieni!

Saarn 12:11-12 "Viisaiden sanat ovat teräviä kuin häränajajan piikki, mietelauselmät kuin lujia nauloja. Nämä sanat ovat kaikki saman paimenen antamia. Ja vielä: Poikani, paina varoitus mieleesi. Paljolla kirjojen tekemisellä ei ole loppua, ja alituinen tutkistelu väsyttää ruumiin."

Liite: "Kerran kaikille"

Totuus Jumalan aloitteen lopullisuudesta Kristuksessa ilmaistaan yhdellä kreikkalaisen testamentin sanalla, nimeltään adverbi *hapaxja ephapax*. Se käännetään yleensä viral-

lisessä versiossa kerran, tarkoittaen kerran kaikille. Sitä käytetään siihen, mitä tehdään niin, että se on ikuinen pätevyys eikä koskaan tarvitse toistaa, ja sitä sovelletaan NT: ssä sekä ilmoitukseen että lunastamiseen. Siksi Juude viittaa uskoon, joka kerran oli annettu kaikille pyhille (juutalaiset 3), ja roomalaiset sanovat: " *Kristus kuoli myös syntien tähden kerran kaikista*" (Room. 6:10, katso myös 1 Piet. 3:18; Hebr. 9:26-28).

Siksi voimme sanoa, että Jumala on puhunut kerran kaikille ja Kristus on kärsinyt kerran kaikista. Tämä tarkoittaa, että kristillinen ilmoitus ja kristillinen lunastus ovat molemmat samankaltaisia Kristuksessa. Mitään ei voida lisätä kumpaankaan olematta halventavaa Kristukselle ... Nämä ovat kaksi kiveä, joille protestantti uskonpuhdistus rakennettiin - Jumala ilmaisi sanan lisäämättä ihmisten perinteitä ja Kristuksen loppuunsaatettu työ lisäämättä inhimillisiä ansioita. Reformoitujen hienot avainsanat olivat *sola scripturameidän* valtuudelle ja *sola gratiapelastukseemme*.

—John R. W. Stott, *Christ the Controversialist*, InterVarsity Press 1978, sivut 106-107

Liite: Raamatunlukuohjelmat

Tässä on muutamia helppoja ohjelmia Raamatun lukemiseen systemaattisesti. Voit käyttää useampaa niistä jos haluat. Esimerkiksi #1 #4:n kanssa, tai #2 yhdessä #5:n kanssa. Vaihtelee ohjelmia vuosittain pitääksesi opiskelusi tuoreena!

1. Uusi Testamentti vuodessa: lue yksi luku joka päivä, 5 päivää viikossa.
2. Sananlaskut kuukaudessa: Lue yksi luku Sananlaskuja joka päivä vastatem kuukaudenpäivää.
3. Psalmit yhdessä kuukaudessa: Lue 5 Psalmeja 30:n päivän aikana, 20. kerralla luet Psalmit 20, 50, 80, 110, & 140.
4. Psalmit & Sananlaskut 6 kuukaudessa: Lue Psalmit ja Sananlaskut läpi yksi luku päivässä.
5. Vanha Testamentti ilman Psalmeja & Sananlaskuja kahdessa vuodessa: Jos luet yhden kappaleen päivässä Vanhaa Testamenttia ohittaen Psalmit & Sananlaskut, luet Vanhan Testamentin 2 vuodessa ja 2 viikossa..

Chapter 2. Raamatun tutkimisen perusasiat

Tarkoituksemme kuinka lähestymme Raamatua

Te kyllä tutkitte kirjoituksia, koska luulette niistä löytävänne ikuisen elämän -- ja nehan juuri todistavat minusta. Mutta te ette tahdo tulla minun luokseni, että saisitte elämän.

—Joh 5:39-40

Kirjan päätarkoitus on tuoda meille Martti Lutherin sanat “Menemme kehdon luo vauvan takia”; juuri kuten Raamatun tutkimisessa, emme tee sitä sen itsensä takia mutta Jumalan työtoveruuden tähden.

Juutalaiset, joiden kanssa Jeesus puhui [...], kuvittelivat, että Raamatun hallinta merkitsee elämän hallintaa. Hillel totesi: "Se, joka on saanut itselleen Tooran sanat, on saanut itselleen tulevaisuuden maailman elämän." Heidän tutkimuksensa oli päämäärä sinänsä. Tässä heidät petettiin vakavasti. [...]

Kirjoitusten lukemisessa ei ole ansiota eikä hyötyä itsensä takia, mutta vain jos se tehokkaasti tuo esiin Jeesus Kristusta. Milloin tahansa Raamattua luetaan, tarvitaan innostunutta odotusta, että sen kautta tapaamme Kristuksen.

—John R.W. Stott, *Christ the Controversialist*, InterVarsity Press 1978, s. 97, 104.

Lähestyminen Jumalan Sanaan

Kuuleminen ja lukeminen tarjoavat teleskooppikuvan pyhistä kirjoituksista, kun taas tutkimukset ja muistaminen tarjoavat mikroskooppisen kuvan pyhistä kirjoituksista. Pyhien kirjoitusten mietiskely tuo kuulemisen, lukemisen, opiskelun ja muistamisen yhdessä ja vahvistaa Sanan mielessämme.

Kuuntele

Lk.11:28 “Siunattuja ovat he, jotka kuulevat Jumalan Sanan, ja seuraavat sitä.”

Lue

Rev.1:3 “Autuas se, joka tämän toisille lukee, autuaat ne, jotka kuulevat nämä ennussanat [...]”

1 Tim.4:13 “Lue seurakunnalle pyhiä kirjoituksia [...]”

Tutki

Apt. 17:11 “Juutalaiset olivat täällä avarakatseisempia kuin Tessalonikassa. He ottivat sanan halukkaasti vastaan ja tutkivat päivittäin kirjoituksista, pitikö kaikki paikkansa.”

2 Tim.2:15 “Pyri kaikin voimin osoittautumaan Jumalan silmissä luotettavaksi työntekijäksi, joka ei häpeä työtään ja joka opettaa totuuden sanaa oikein.”

Paina mieleen

Ps.119:11 “Minä talletan kaikki ohjeesi sydämeeni, etten rikkoisi sinua vastaan.”

Mietiskele

Ps.1:2-3 “Vaan löytää ilonsa Herran laista, tutkii sitä päivin ja öin. Hän on kuin puu, vetten äärelle istutettu: se antaa hedelmän ajallaan, eivätkä sen lehdet lakastu. Hän menestyy kaikissa toimissaan.”

Navigaattorit kuvaavat tätä sanomalla, että koska peukalo voi koskettaa kaikkia sormia, voimme mietiskellä Sanaa kuten mitä tahansa ensimmäisistä neljästä. Mietiskely on avain ilmoitukseen. Uuden kristityn pitää kuulla ja lukea Raamattua enemmän kuin tutkia ja muistaa sitä. Tämä tarkoittaa, että he tutustuvat Raamatun yleiseen viestiin.

Raamatuntutkimisen tavat

Aiheenmukainen tutkiminen

Ota jokin yksittäinen aihe ja seuraa sitä käyttäen viittauksia tai sanahakemistoa.

Henkilöiden tutkiminen

Raamatun henkilön elämän tutkiminen, esim. Joosefin elämä 1. Moos 37-50.

Selittävä tutkiminen

Yksittäisen Raamatunkohdan tutkiminen, jakeen, luvun tai kirjan tutkiminen.

Oikean tulkinnan perusteet

Sisältö

Mitä se sanoo? Mitä se sanoo alkuperäiskielellä? Ole tarkka määrittelyissä. Älä lue sitä, mitä se ei sano.

Asiayhteys

Mitä ympärillä olevat jakeet kertovat? "Konteksti on kuningas" on sääntö - kohta on oltava järkevä koko kappaleen ja kirjan rakenteessa.

Ristiinviittaukset

Mitä muut jakeet sanovat tästä aiheesta muualla Raamatussa? Jumala ei ole itseään vastaan, tulkintamme tulee perustua kirjoitusten vertailulla muihin kirjoituksiin.

Matt. 6:1-18 selittävä tutkiminen

Tutkitaan yhdessä Matt.6: 1-18. Lue se itsenäisesti etsimällä ensin avainjake. Se on jake, joka kokoaa koko Raamatun kohdan. Luuletko löytäneesi sen? Testaa se vertailemalla eri kohtia löytämäsi avainjakeeseen ja kysymällä itseltäsi, liittyvätkö ne avainjakeen ajatukseen. Kun löydät avainjakeen, kirjoita se roomalaisena numerona yksi luonnokseesi:

I. Varokaa tuomasta hurskaita tekojanne ihmisten katseltavaksi

Mitä tarkoittaa “harjoittaa vanhurskautta”? Antaako kohta esimerkkejä? Mitä elämämme osa-alueita käsitellään? *Meidän motiivimme!* Mitkä alaotsikot kehittävät tätä ajatusta?

A. Kun annat

B. Kun paastoat

C. Kun rukoilet

Täytä nyt määrätyillä toimenpiteillä kuinka välttää väärät tavat harjoittaa hurskauttamme:

A. Kun annat

- a. Älä kuulosta trumpetilta. (kuinka joku voi “kuulostaa trumpetilta” tänä päivänä?)
- b. tee se salaisesti.
- c. jne.

Tehtävä: Kuinka käytän sanahakemistoa

Löydä erityinen jae

1. Ota jakeen avainsana tai epätavallisin sana.
2. Käänny tähän sanaan kirjaimellisesti.
3. Etene listausta alaspäin kunnes löydät jakeesi.

Löydä nämä jakeet:

1. “Rakastavan lyöntikin on rakkautta”
2. “Olemme Kristuksen lähettiläitä”
3. Kertomus rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta.

Tee aiheen tutkiminen

Oletetaan, että halusit tutkia sanaa "lunastus". Ensin etsit kyseistä sanaa vastaavuudesta ja etsit sille lueteltuja viitteitä. Sitten voit etsiä niihin liittyviä sanoja ja viitteitä, esimerkiksi "lunastaa, lunastettu, lunnaat", jopa "ostaa" tai "ostettu".

Kreikkalaisten ja heprealaisten sanojen merkityksen selvittäminen

Entä jos huomasit KJV: n ristiriidan Mt.7: 1, “Älä tuomitse, ettei sinua tuomita” ja 1 Cor.2:15 “Hän, joka on hengellinen, tuomitsee kaikki asiat.” Ehkä on olemassa kaksi erilaista kreikkalaista sanaa, joista molemmat käännetään suomeksi "tuomita"? (Käytämme Strongia täältä.)

1. Katso "tuomari".
2. Mene alas sarakkeelle Matt 7:1. Oikealla on numero 2919. Se viittaa käytettyyn kreikan sanaan. Kirjoita se muistiin.

3. Katso "tuomitsee".
4. Siirry alas saraketta pitkin 1 Kor. 2:15 . . . . 350.
5. Käänny takaisin kreikan sanakirjaan. (Muista, että olet UT: ssä, joten kieli on kreikka, kun taas VT on heprea.) Vertaa 2919: n merkitystä 350: een ja sinulla on vastaus!

Etsi nimien merkityksiä

Samalla menetelmällä voimme löytää kreikkalaisten ja heprealaisten nimien merkityksiä.

Katso näitä nimiä ja kirjoita ylös niiden merkitykset:

- Nabal
- Abigail
- Joosua
- Barnabas

Chapter 3. Raamatuntulkinnan säännöt (hermeneutiikka)

Olemme jo oppineet "3 Cs: sta": sisältö, konteksti, ristiviittaukset. Haluamme laajentaa sitä nyt sukeltamalla lyhyesti Raamatun hermeneutiikkaan, jonka tavoitteena on löytää alkuperäisen kirjoittajan (ja Kirjoittajan!) tarkoittama merkitys. Vaikka monien kappaleiden soveltamiset ovat päteviä, vain yksi tulkinta on kelvollinen. Raamattu itse sanoo tämän sanomalla, ettei mikään kirjoitus ole yksityisen tulkinnan alainen (2. Piet. 1:20 KJV "Tietäen tämän ensin, ettei mikään pyhien kirjoitusten profetia ole omin neuvoin tulkittavissa."). Tietyt säännöt auttavat oikean merkityksen löytämisessä; Ohittamatta näitä sääntöjä ihmiset ovat tuoneet paljon ongelmia itselleen ja seuraajilleen. 2 Piet. 3:16 "...joissa on joitain vaikeasti ymmärrettäviä asioita, jotka opettamattomat ja epävakaat vääristävät, kuten he tekevät myös muita kirjoituksia, omaksi tuhoksensa."

Kuinka tutkimme kappaleen halutun merkityksen? Oletetaan, että huomio on kiinnitetty tiettyyn jakeeseen, jonka tarkoitus ei ole sinulle selvä. Kuinka opit siitä? Pidä nämä säännöt mielessä:

Sääntö 1 - Tulkitse sanojen täsmällisten merkitysten mukaan.

Mitä tarkempia voimme olla tarkojen alkuperäisten sanojen merkityksessä, sitä parempi on tulkintamme. Kokeile etsiä täsmällinen merkitys avainsanoille seuraavilla askelilla:

1. **Määrittely.** Katso määritelmää kreikkalaisesta tai heprealaisesta sanakirjasta Verbeille verbin aikamuoto on myös ratkaiseva.
2. **Ristiinviittaukset.** Vertaa pyhiä kirjoituksia toisten pyhien kirjoitusten kanssa. Näkemällä, kuinka samaa kreikkalaista tai heprealaista sanaa (ei englanninkielistä sanaa) käytetään pyhissä kirjoituksissa, voidaan selvittää tai heijastaa uutta valintaa määritelmään. Kuinka sama kirjoittaja käyttää tätä sanaa muualla? Onko muita kirjoittajia? Viitettyökalut voivat antaa sinulle sanan käytön myös muissa kuin raamatullisissa asiakirjoissa. Miksi meidän on mentävä alkuperäisiin kieliin? Miksi suomenkielinen sana ei ole tarpeeksi hyvä? *Koska useampi kuin yksi kreikkalainen sana voidaan kääntää samaksi suomenkieliseksi sanaksi ja kreikan sanoilla voi olla erilainen merkitys.*

Esimerkki 1A

Joh. 20:17 "Älä koske minuun" (KJV) kuulostaa kovalta, eikö niin? Kuulostaa siltä, että Jeesus ei halua tulla kosketuksi nyt, kun Hän on noussut ylös, että Hän on liian pyhä tai jotain. Mutta se ei tunnu oikealta, joten katsotaanpa sitä Spiros Zodhiates' *Uuden Testamentin täydellinen sanatutkiminen* (AMG Publishers, 1991).

Määritelmä: Käännettäessä kohtaan Joh. 20:17 sanan "Kosketa" yläpuolella näemme "pim680". Kirjaimet antavat meille koodin puheosalle, ja numero viittaa Strongin sanakirjaviitteeseen. Tarkastellaan määritelmää (s. 879). "680. Haptomai; haptosta (681), kosketus. Viittaa sellaiseen esineen käsittelyyn, joka vaikuttaa siihen muuntavasti ... Eroaa pselaphaosta (5584), joka tarkoittaa oikeastaan vain koskettaa jotain pintaa." Katso nyt "pim". Zodiaattien kielioipit tulevat heti ilmoituksen jälkeen; sivulla s. Näemme 849, että pim tarkoittaa "nykyinen välttämätön aktiivinen (80)". Sivulla 857, "Nykyinen pakollinen. Aktiivisessa äänessä se voi tarkoittaa käskyä tehdä jotain tulevaisuudessa jatkuvaa tai toistuvaa toimintaa tai, jos se hylätään, käsky lopettaa jonkin tekeminen." Tämä on negatiivinen komento, joten on lopettaa tekemistä jo tapahtuvaksi. Joten mitä olemme löytäneet?

Maria on jo kiinni Jeesuksessa ja Hän sanoo lopeta!

Esimerkki 1B

Jaak 5:14, *Vanhempia käsketään rukoilemaan ja voitelemaan sairas*. Mitä on tämä voitelu?

Määritelmä aleipho (218) - "öljytä" (Strong); mutta meillä on myös toinen kreikkalainen sana, käännetty "voitelu", chrio (5548) - "voidella tai hieroa öljyllä, ts. pyhittää asemaan tai uskonnolliseen palvelukseen" (Strong's). Koska se on verbi, katso myös jännitettä, "apta" -määrittelemätön menneisyyden partisii-
pin aktiivi. "Aoristinen partisiiippi ilmaisee yksinkertaista toimintaa toisin kuin jatkuvaa toimintaa ... Kun sen suhde pääverbiin on ajallinen, se tarkoittaa yleensä toimintaa ennen pääverbiä." (Zodhiates s. 851)

- Aleiphon Ristiviitteet:

1. Matt.6:17 Kun sinä paastoat, voitele hiuksesi
2. Mk.16:1 [naiset] ostivat tuoksuöljyä mennäkseen voitelemaan Hänet.
3. Mk.6:13 Ja he...voitelivat monta sairasta ja paransivat heidät.
4. Lk.7:38 [...] suuteli Hänen jalkojaan ja voiteli ne tuoksuöljyllä
5. Joh.12:3 Maria [...] voiteli Jeesuksen jalat, ja kuivasi ne hiuksillaan

- Chrion Ristiviitteet:

1. Lk.4:18 "Herran Henki on minun ylläni, sillä hän on voidellut minut julistamaan [...]"
2. Acts 4:27 Jeesus, jonka Sinä olit voidellut
3. Apt 10:38 Jumala voiteli Jeesuksen Pyhällä Hengellä ja voimalla
4. 2 Cor.1:21 Nyt Hän, kuka.... voitelee meitä, on Jumala

Joten mitä eroa aleifon ja chrion välillä on? Katsele taaksepäin viittauksia ja määritelmiä ja tee yhteenveto eroista: "*aleipho*" on käytännöllinen öljyn käyttö ja "*chrio*" on henkinen

Osoituksena (vaikka sanaa ei käytetä) öljyn käytännöllisestä käytöstä tuolloin, kun hyvä samarialainen välitti ryöstäjien lyömästä miehestä, hän kaatoi öljyä ja viiniä haavaan. Joten öljyllä oli lääketieteellistä käyttöä Jeesuksen päivinä.

Sovelkaamme nyt sitä, mitä juuri opimme tämän sanaopinnon perusteella, Jaak. 5:14 "*Onko joku teistä sairas? Anna hänen kutsua kirkon vanhimmat; ja rukoillaan häntä, voitelemalla hänet öljyllä Herran nimessä.*" Onko "voitelu" henkistä vai käytännöllistä? Käytännöllistä!

Ja aikamuoto kreikkalaisessa kielessä, joka on aorist partisiiippi, käännettäisiin paremmin "voideltu", joten järjestys on ensin voitelu, sitten rukous ("Herran nimessä" viittaa rukoukseen, ei voiteluun). Jaak. 5: n mukaan vanhempien tulisi antaa sairaalle lääkettä ja rukoilla hänen puolesta Herran nimessä. Eikö se ilmaise kaunista tasapainoa käytännöllisyyttä ja hengellisyyttä Jumalassamme!

Sääntö 2 - Tulkitse raamatullisia yhteyksiä

Tulkitse pyhiä kirjoituksia sopusoinnussa muiden pyhien kirjoitusten kanssa. Mitä sanat kummallakin puolella ovat? Mikä on luvun tema? Kirja? Soveltuuko tulkintasi näihin? Jos ei, se on puutteellinen. Yleensä konteksti tarjoaa sen, mitä tarvitsemme oikein tulkitaksesi kohdan. Konteksti on avain. Jos merk-

itys säilyy hämmentävänä sen jälkeen, kun olemme tulkinneet tekstiä sen yhteydessä, meidän on tutkittava kauemmas.

Esimerkki 2A

Aiemmassa luennossa me käsitelimme Joh 3:5 *"synny vedestä ja Hengestä."* Mitä on vesi tämän keskustelun yhteydessä?

Vesikasteesta ei ole keskusteltu täällä, mikä olisi suuri siirtymä Jeesuksen ja Nikodeemuksen käsittelemästä aiheesta. Varo äkillistä aiheenvaihdosta. Sinulla ei ehkä ole aavistustakaan, että tulkintasi on suistunut pois raiteiltaan. Vesi on lapsivesi, "vedestä syntynyt" = luonnollinen syntymä.

Esimerkki 2B

1 Kor. 14:34 "Naisten tulee olla hiljaa kirkkoissa" on otettava raamatullisessa yhteydessä 1 Kor. 11:5 "Jokainen nainen [...] rukoillessaan tai profetoidessaan [...]"

Esimerkki 2C

Apt 2:38 "Ja Pietari sanoi heille, "Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste Jeesuksen Kristuksen nimeen, jotta syntienne annettaisiin anteeksi [...]". Onko tämä kasteen uudistamisen opetus? Jos tämä oli ainoa pyhien kirjoitusten jae, joka meillä oli, meidän olisi pääteltävä siitä. Mutta muualla olevan selkeän opetuksen valossa, että uudistuminen tapahtuu uskossa Kristukseen, meidän on tulkittava se muuten. Pietari kehottaa kastetta keinona kuuntelijoilleen vastata evankeliumiin. Jos kaste olisi polku uudestisyntymiseen, kuinka Paavali voisi kirjoittaa 1. Kor. 1:17 *"Sillä Kristus ei lähettänyt minua kastamaan, vaan julistamaan evankeliumia"*?

Rule 3 - Tulkitse historiallisia ja kultturellisia yhteyksiä

Aluksi emme kysy "Mitä se merkitsee minulle?" mutta "Mitä se merkitsi alkuperäisille lukijoille?"; myöhemmin voimme kysyä, "Mitä se merkitsee minulle?". Meidän on otettava huomioon tekijän ja vastaanottajien historiallinen ja kulttuurinen tausta.

Esimerkki 3A

"3 päivää & 3 yötä" (Matt. 12:40) ovat johtaneet siihen, että jotkut ovat keksineet "keskiviikon ristiinnaulitsemusteorian", erit. Armstrongismin kultin. Kuinka Jeesus kuoli perjantaina iltapäivällä ja nousi sunnuntaiamuna vielä "nousi kolmantena päivänä" (Matt. 16: 21)? "Kolmen" tai "päivän" tarkat merkitykset eivät auta selittämään ilmeistä ristiriitaa.

Tarvitsemme historiallisen makupalan: Juutalaiset laskivat minkä tahansa päivän osan koko päiväksi, koska laskisimme ämpäriä vettä (jos vettä olisi kuusi ja puoli ämpäriä, voisimme sanoa, että oli 7 ämpärillistä vettä, vaikka yksi oli vain osittain täynnä). Juutalaisten mielestä mikä tahansa päivän osa laskettiin täydeksi päiväksi, ja päivät alkoivat klo 18 ja päättyivät klo 18. Perjantai klo 15 - 18 = 1. päivä. Perjantaista klo 18 - lauantaihin klo 18 = 2. päivä. Lauantaista klo 18 aina sunnuntaihin klo 5 - 15 on 3. päivä. Tulkkaus kulttuurikontekstissa pitää meidät poissa vaikeuksista.

Esimerkki 3B

1- Moos.15:7-21. Historiallinen asiayhteys on, että eläinten leikkaaminen kahteen osaan ja sitten kävely kappaleiden välillä oli normaali tapa tehdä sopimus Abrahamin päivänä. Molemmat osapuolet kävelivät

välillä lupaamalla, että hajoaminen tapahtuu heille, jos he eivät vastaa heidän osuuttaan sopimuksesta. Mutta tässä tapauksessa vain Jumala menee läpi, mikä tekee siitä yksipuolisen liiton.

Sääntö 4 - Tulkitse kielen sanojen normaali-ikäytön mukaan

Olkoon kirjaimellinen kieli kirjaimellinen ja kuvaava kieli kuvaannollinen. Varo ilmaisuja, joilla on erityinen merkitys.

Esimerkki 4A

“huono silmä” Matt 6:23 (Biblia "paha silmä").

Sääntö 1, "pahan" ja "silmän" määritelmä - ei apua täältä. Sääntö 2, asiayhteys: näyttää sekoittavan meitä vielä enemmän. Se ei näytä sopivan siihen, mikä menee ennen ja jälkeen! Tämän pitäisi antaa meille huomiota siihen, että emme ymmärrä sitä oikein!

Meillä on täällä heprealainen sanonta, “paha silmä”. Tarkastellaan tämän ilmauksen muita käyttötarkoituksia: Matt. 20:15 " *Ja kai minä saan omallani tehdä mitä haluan? Vai onko silmäsi kateellinen [lit. "paha"] koska olen antelias [lit. "hyvä"]?*" Huomaamme, että "pahan silmän" omistuminen on heprealainen sanonta, koska se on niukka tai kateellinen. Palaa nyt kohtaan Matt. 6 ja huomaa, kuinka tämä ymmärrys liittyy niin täydellisesti kontekstiin.

Esimerkki 4B

Is.59:1 “Herran käsi ei ole lyhennetty;”

5. Moos. 33:27 “Sinun turvasi on ikiaikojen Jumala, sinua kantavat ikuiset käsivarret. Hän karkotti tieltäsi viholliset ja käski sinun hävittää heidät.”

Myöhempien Aikojen Pyhät (mormonit) käyttivät viittauksia Jumalan ruumiinosiin todistaakseen, että Jumala oli aikoinaan ihminen samalla tavalla kuin me. Kun he vakuuttavat ihmiset siitä, he jatkavat opettamaan, että meistä voi tulla Jumala niin kuin hän on! Ryhmä mormonien vanhimpia haastoi Walter Martinin (teoksen *Kulttien valtakunta*) hänen pitämässään luennossa, jossa luetellaan nämä jakeet. Sitten tohtori Martin pyysi mormoneja lukemaan vielä yhden pyhien kirjoituksen: Ps.91: “Hän levittää siipensä yllesi, ja sinä olet turvassa niiden alla. Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.” W. M. sanoi, “Samoilla tulkintasäännöillä, jotka olet todistanut Jumalan olevan mies, todistit vain, että Hän on lintu”. Mormonien piti nauraa, kun he tajusivat asemansa naurettavuuden.

Sääntö 5 - Ymmärrä kertomusten opetus ja ero opetuksen ja vertauskuvan välillä

Vertauskuva on: *Kertomus, jossa kullakin osalla on merkitys.*

Jokainen kertomus on vertauskuva, tosi vai epätosi?

Jotkut vertaukset ovat allegorioita. Esimerkiksi vertaus kylväjästä on allegoria: siemen on Jumalan sana, piikit ovat huolia ja ahneutta jne. Mutta useimmat vertaukset eivät ole allegorioita, vaan vain kertomuksia yhden asian havainnollistamiseksi. On vaarallista saada oppimme vertauksista; niitä voidaan kiertää sanomalla kaikenlaisia asioita. Meidän on saatava oppimme selkeistä pyhistä kirjoituksista, joissa se esitetään. Jos vertaus kuvaa sitä, niin hyvä.

Esimerkki 5A

Kertomus leskestä ja väärämielisestä tuomarista Luuk.18:1-8. Tämä kertomus valaisee yhden läksyn: lannistumaton rukoulu. Jos me sijoitamme sen vertauskuvaan, mitä meillä on?

Kaikenlaisia vääryyksiä tapahtuu merkityksille. Jumala on halutun puolustamaan leskiä, rukoulijat "kiusaavat" Häntä, jne.

Esimerkki 5B

Epärehellisen taloudenhoitajan vertauksessa Luuk 16:1-9. Mikä on vertauksen ydin? Onko se allegoria?

Taloudenhoitajaa kiitetään vain yhdestä asiasta, hänen rajuudestaan käyttää sitä, mitä hänellä oli oltava valmistautuakseen aikaan, jolloin hänellä ei olisi sitä. Mutta häntä ei kiitetä epäeettisestä käytöksestään isäntänsä huijaamisessa.